

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 22 września 2022 r.

PS-II.431.3.12.2022

Szanowna Pani
Zofia Grzonkowska-Mocny
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Grodzicznie
13-324 Grodziczno 17a

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej**, 13-324 Grodziczno 17a (REGON: 870003140; NIP: 877-13-23-389).

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie nadzorowała **Pani Zofia Grzonkowska-Mocny**, która w okresie od dnia 1 lipca 1990 roku zatrudniona jest na stanowisku Kierownika tego Ośrodka.

(dowód: akta kontroli: 9.4, 9.6)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny:

- **Małgorzata Mazur** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Elblągu- **przewodnicząca zespołu kontrolnego**;
 - legitymacja służbowa nr 33/2020 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 25 lipca 2022 roku nr FK-IV.0030.573.2022 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie.
- **Anna Stejn** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Elblągu;
 - legitymacja służbowa nr 17/2021 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 25 lipca 2022 roku nr FK-IV.0030.574.2022 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie.

(dowód: akta kontroli: 6, 7)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 23 sierpnia 2022 roku do 31 sierpnia 2022 roku. Odnotowana została pod pozycją 1 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie.

(dowód: akta kontroli: 13)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Elblągu, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie którego okazano upoważnienia do kontroli oraz legitymacje służbowe kontrolerów. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została wideokonferencją, w czasie której kontrolerzy przekazali wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowali o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego. Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.3.12.2022.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie: jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka; zasiłku pielęgnacyjnego; specjalnego zasiłku opiekuńczego; świadczenia rodzicielskiego oraz realizowania ustawowych zadań dotyczących opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy i zadań ustawowych z tym związanych;

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2020/2021 (od 1 listopada 2020 roku do 31 października 2021 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135 ze zm.) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.*

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie.**

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych za kwartał IV 2020 oraz kwartał I, II i III 2021 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie od 1 listopada 2020 roku do 31 października 2021 roku z dotacji Wojewody na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych wydatkowano ogółem kwotę 4.027.504,16 zł, z tego na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono 977.043,68 zł (stanowiło to ok. 24,26 % kwoty ogółem wydatkowanej na świadczenia rodzinne), w tym na:
 - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka – kwotę 35.000,00zł (35 świadczeń);

- zasiłek pielęgnacyjny – kwotę 710.545,28 zł (3.292 świadczeń);
- specjalny zasiłek opiekuńczy - kwotę 44.880,00 zł (74 świadczeń);
- świadczenie rodzicielskie - kwotę 186.618,40 zł (206 świadczeń).

2. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów. Wójt Gminy Grodziczno - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych przeznaczył łącznie w: IV kwartale 2020 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2021 roku kwotę **7.571,82 zł**.

(dowód: akta kontroli: 9.18. 10.1- 10.5)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Grodziczno liczy 6.271 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Wójt Gminy Grodziczno. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie. W kontrolowanej jednostce decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Grodziczno.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie wykonywał swoją działalność na podstawie Uchwały Nr XXVIII/193/2013 Rady Gminy Grodziczno z dnia 6 marca 2013 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej stanowił m.in., że „(...) Ośrodek realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych zlecone gminie (Wójtowi Gminy) z zakresu administracji rządowej”.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie nr 15/2019 z dnia 18 września 2019 roku. Następnie Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie nr 2/2021 z dnia 20 stycznia 2021 roku wprowadzono nowy Regulamin Organizacyjny, który zastąpiony został kolejnym Regulaminem wprowadzonym Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie nr 16/2022 z dnia 27 maja 2022 roku. Po dokonanej analizie dokumentów kontrolujący stwierdzili, że obowiązujące Regulaminy organizacyjne były aktualne w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli:9.2, 9.3, 9.12, 14.1-14.2, 15.1-15.2)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Według stanu na dzień rozpoczęcia kontroli, w strukturze organizacyjnej kontrolowanej jednostki funkcjonował Dział Świadczeń Rodzinnych, Karty Dużej Rodziny i Świadczenia Wychowawczego, Funduszu Alimentacyjnego, Dodatku Osłonowego, Aktywizacji Społecznej zajmujący się realizacją zadań wynikających m.in. z ustawy o świadczeniach rodzinnych, który podlega Kierownikowi GOPS. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowane były przez trzech pracowników – jeden inspektor i dwie pomoce administracyjne. Pracownicy zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadali aktualne zakresy czynności oraz upoważnienia udzielone przez Wójta Gminy Grodziczno

- niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie posiadał zakres czynności oraz upoważnienia do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz do wydawania decyzji z tego zakresu.

W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący kontrolowane zadania uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały zaświadczenia i certyfikaty.

(dowód: akta kontroli: 9.3, 9.5, 9.7 - 9.9, 17.1, 22.1)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie mieści się w budynku administrowanym przez Urząd Gminy w Grodzicznie pod adresem Grodziczno 17A. Parter budynku zajmują pracownicy Urzędu Gminy, na pierwszym piętrze znajduje się biuro obsługi rady gminy, biblioteka gminna, sala narad. Pomieszczenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej znajdują się na drugim piętrze budynku. Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje 9 pomieszczeń biurowych. Realizacja zadań objętych kontrolą odbywa się w pomieszczeniu o powierzchni ok. 45 m². Stanowiska pracy wyposażone są w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Przed wejściem do pomieszczenia wyznaczone jest miejsce umożliwiające wypełnianie druków oraz dwie ławki dla osób oczekujących. Przyjmowanie wniosków i obsługa klientów odbywa się przy ustawionych w pomieszczeniu biurowym stolikach i krzesłach. W trakcie kontroli ustalono, że pracownicy realizujący kontrolowane zadania mieli odpowiednie warunki pracy. Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie wynika, że w budynku zlikwidowane zostały bariery architektoniczne. Budynek wyposażony jest w windę oraz podjazd dla osób niepełnosprawnych.

(dowód: akta kontroli: 9.12, 9.14)

Akta spraw gromadzone są w teczkach osobowych, opisanych imieniem i nazwiskiem oraz adresem wnioskodawcy. Teczki następnie są wpięte w segregatory – ułożone alfabetycznie (wg nazwisk), z podziałem na nazwy miejscowości i przechowywane są w zamykanych na klucz szafach.

Osobom przeprowadzającym kontrolę przekazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawartą z Sygnity S.A. Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 9.10, 9.15, 16.1)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie wynika, że w okresie objętym kontrolą nie rozpatrywano żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(dowód: akta kontroli: 9.11)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerom materiałów wynikało, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie prowadził **111** postępowań administracyjnych dotyczących rozpatrywania przyjętych wniosków o przyznanie świadczeń w sprawie ustalenia

uprawnień do pobierania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego, specjalnego zasiłku opiekuńczego – zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **35** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (w tym: wydano 1 decyzję odmowną);
- **60** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego (nie wydano żadnej decyzji odmownej);
- **9** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia rodzicielskiego (nie wydano żadnej decyzji odmownej);
- **7** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego osoby niepełnosprawnej (nie wydano żadnej decyzji odmownej).

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie prowadzono 2 postępowania związane z ustalaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu. Natomiast nie prowadzono postępowań odnośnie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń oraz rozłożenia kwoty zobowiązań na raty. Ponadto wpłynęło jedno odwołanie od decyzji dotyczącej zasiłku pielęgnacyjnego, które zostało utrzymane w mocy przez organ II instancji.

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie skontrolowano akta **25** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **29** postępowań administracyjnych - zakończone wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

(dowód: akta kontroli:9.1, 11.1, 12.3, 18 -21)

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie w okresie objętym kontrolą – z zakresu jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego i specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

VI. Kontroli i analizie poddano:

- **7 spraw** związanych z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, w których prowadzono **7 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - **6** postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

(dowód: akta kontroli: 12.3, 19)

- **7 spraw** związanych z zasiłkami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **9 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - **7** postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji uchylającej uprawnienie do zasiłku pielęgnacyjnego,

- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji ustalającej nienależnie pobrane świadczenia.

(dowód: akta kontroli: 12.3, 20)

- **7 spraw** związanych ze świadczeniem rodzicielskim, w których prowadzono **7 postępowań administracyjnych**, w tym:

- 7 postępowań zakończonych wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do świadczenia rodzicielskiego.

(dowód: akta kontroli: 12.3, 18)

- **4 sprawy** związane ze specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, w których prowadzono **6 postępowań administracyjnych**, w tym:

- 3 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji umarzającej postępowanie w sprawie specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji zmieniającej datę końcową uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

(dowód: akta kontroli: 12.3, 21)

VII. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy

Kontroli i analizie poddano akta 3 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy – w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca listopada 2020 roku.

(dowód: akta kontroli: 12.1-12.2, 12.4)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki**